

כ' בתמוז התש"ע - 02-09.07.2010

גליון 104

הירוקים מעדיפים בג"ץ

ההתנגדות הירוקה להקמת מתקן התפלה בשורק מבוססת על העדפת "עיקרון ההיזהרות" מפני סכנה בלתי בדוקה, על פני מניעת סכנה ודאית של הרס משק המים בישראל

בועז ארד

מזה חודשים מפרסמים הארגונים הירוקים, ובראשם "אדם טבע ודין", הכרזות שונות ומשונות נגד הקמת מפעלי התפלה. במקום להגדיל את מכסת המים למשק הבית ליעד של 115 מ"ק לנפש בשנה, כפי שמתכננת רשות המים, המליצו הירוקים במרס השנה לקצץ את המכסה לכ-83 מ"ק לנפש לשנה. לטענתם, יביא הצמצום לחלק מן החיסכון הנדרש.

בהודעות שהפיץ השבוע לעיתונות "אדם טבע ודין" ניסה הארגון להלך אימים וטען כי אישור הממשלה בתחילת השבוע להקמת מפעל התפלה בשורק מעלה "חשש לבריאות הציבור". על פי תוכניות הממשלה יהיה היקף המים המותפלים בשנת 2020 כ-40 אחוז מכלל מי השתייה בישראל. לדעת הארגון, תוכניות הממשלה מנוגדות להמלצות של ארגון הבריאות העולמי, היות שלדבריו מקור הבעיה הבריאותית הינה מחסור במגנזיום במים המותפלים.

לדברי עו"ד נעמה אלעד מ"אדם טבע ודין", "בהתאם לעקרון הזהירות המונעת, על ממשלת ישראל להבטיח כי אספקת מי שתייה מותפלים דלי מינרלים בהיקפים אדירים, אינה גורמת לסיכון לבריאות הציבור שישתה מים אלו באופן יומיומי ומתמשך. במצב הדברים הנוכחי ישראל דוהרת ומקימה מתקני התפלה, מבלי שדאגה להבטיח כראוי את בריאות האוכלוסייה השותה מים אלו".

לפי תפיסת הירוקים ישראל "דוהרת" במרוצה להקמת מתקני התפלה, למרות שבניית מתקן ההתפלה מתעכב מזה עשורים.

ובכן, לא כך נראים פני הדברים בדו"חות המצטברים של ועדות החקירה בנושא משבר המים בישראל. מאז שנות ה-60' התריעו הדו"חות של מבקר המדינה על מחדלים וקוצר ראות בניהול משק המים. חמור במיוחד היה דו"ח מבקר המדינה על "ניהול משק המים בישראל", משנת 1990, שהתריע על חיסול עתודות המים של ישראל ועל פגיעה קשה באיכותם.

ב-27 ביוני 2001 מונתה בישראל ועדת חקירה ברשות ח"כ דוד מגן, אחת מני רבות, לבדיקת המשבר במשק המים. לפי מכלול העדויות ששמעה הוועדה והחומר שהוגש לה בכתב היא קבעה, כי משק המים נמצא מזה למעלה מ-30 שנה במשבר עמוק ומתמשך, שהגיע לאחרונה לנקודה קריטית. המשבר מתבטא בהידלדלות מקורות המים, שגרמה לגירעון מצטבר של כ-2 מיליארד מ"ק במאגרי המים הטבעיים של המדינה.

כשנערמים הדו"חות, כאשר מי האקוויפרים מתרוקנים ומזדהמים, ואנו ניצבים בפני משבר וודאי, מעדיפים הירוקים לאיים בפנייה לבג"ץ, שתגרום לעיכוב של שנים נוספות בהתפלת המים החיונים כל כך למשק המים. וכך, במקום לקדם מסע תעמולה להוספת מגנזיום למען שיפור בריאות הציבור (לאחר שתיבחן משקלה הרפואי של הטענה), נוהגים הירוקים כילדים מפונקים האוטמים את עצמם בפני נתוני המציאות, בשם סכנות דמיוניות העלולות להיגרם בשל אי-הוספת מגנזיום למים.

נראה כי חולשתו הבולטת של טיעון מגוחך זה היא שגרמה ל"אדם טבע ודין" להוסיף טענות מעורפלות על אי-סדרים בתהליך האישור ובדבר מיקומו של המתקן המיועד, מיקום שנבחר כמיטבי בין שש חלופות. מדרך התנהלותו, מתקבל הרושם כי מטרתו של הארגון היא לעכב צמיחה ופיתוח, וסביר כי גם אם היה נבחר למתקן מיקום אחר, לא היתה משתנה הטענה כי נפלו פגמים בבחירת המיקום.

ההתנגדות הירוקה לפיתוח מבוססת על הנחת יסוד אנטי-הומניסטית המתנגדת לכל פיתוח שהוא. הירוקים מעדיפים, בשם "עיקרון ההיזהרות", את הסכנה הבלתי בדוקה שאולי תנבע מפיתוח משאבי המים, על פני הסכנה הוודאית והמתועדת של הרס משק המים המתרחשת לנגד עינינו ממש. האדם מטבעו מתקיים על ידי שינוי וניצול של

משאבי הסביבה. בניגוד לבעלי החיים המתאימים עצמם לסביבתם או נכחדים, האדם מייצר בגדים ומחסה, תרופות ומזון, מפתח גידולים בהנדסה גנטית וברבייה, ומגדיל בכל דור את תפוקות המשאבים הטבעיים, על מנת לקיים אוכלוסיה שאיכות חייה עולה בהתמדה משחר ההיסטוריה. אילו אכן ביקשו הירוקים לשפר את איכות חיינו ולאזנה עם שמירת הטבע, כל מה שהיו צריכים לבקש הוא הוספת מגנזיום למים. אך מבחינתם פתרון פשוט זה אינו רלוונטי ואינו משרת את המטרה האמיתית של פגיעה באיכות החיים ודרדור אזרחי ישראל לחיי קיצוב ועוני.

המאמר מתפרסם גם בטור "על הכוונת" ב"מקור ראשון"